

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupen advokátkou Mgr. Dominikou Kanickou, 5. května 714, Sokolov, proti žalované: **Česká advokátní komora**, Národní 118/16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 5. 2024, čj. 10.01-000285/23-003, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 8. 2025, čj. 6 A 54/2024-109,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Dominice Kanické, advokátce, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů ve výši **10 140 Kč**, která bude proplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- IV. Žalobce **je povinen** zaplatit České republice na účet Nejvyššího správního soudu náhradu nákladů řízení ve výši **1 014 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 24. 5. 2024 nebyl žalobci bezplatně určen advokát k poskytnutí právní služby podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, neboť se podle žalované jedná o zjevně bezdůvodné uplatňování nebo bránění práva, žalobce nedoložil neúspěšný pokus zajistit si poskytnutí právní služby prostřednictvím alespoň dvou oslovených advokátů a neprokázal své příjmové a majetkové poměry.

[2] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu, kterou městský soud v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[3] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Stěžovatel namítl, že městský soud se měl zabývat nečinností, zabýval se však něčím jiným.

[4] Podle stěžovatele městský soud nesprávně posoudil požadavek na určení advokáta. Formulář, kterým žalovaná podmiňuje vydání kladného rozhodnutí o určení advokáta, stěžovatel vyplnil čitelně, úplně a správně, a dokonce k němu přiložil adekvátní přílohy. Stěžovatel je přesvědčen, že tyto přílohy se ztratily u žalované. Stěžovatel podotkl, že nikde není určena forma, jak má vypadat doložení toho, že se žadatel o určení advokáta pokusil oslovit alespoň dva advokáty, kteří mu odmítli právní služby poskytnout. Není proto namístě posoudit prohlášení stěžovatele učiněné ve formuláři jeho vlastní rukou jako nedostatečné. Žalovaná ani městský soud nevysvětlily, proč by nemohlo být toto prohlášení o oslovení JUDr. K. dostačující. Stěžovatel jako právní laik nemusí mít představu o naplnění pojmu „*unesení důkazního břemene*“ ani o možnostech, které dnešní technika nabízí při obstarávání důkazů.

[5] Stěžovatel se domnívá, že jeho soudní spor je tzv. spotřebitelský spor. V takovém případě je dovolání přípustné, i když bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřesahujícím částku 50 000 Kč. Tvrzení žalované o bezdůvodném uplatňování nebo bránění práva podle § 18c odst. 5 věty třetí zákona o advokacii, které městský soud převzal, proto není správné, resp. je rozporné s důkazy založenými ve spise.

[6] Stěžovatel považuje napadený rozsudek za zmatečný a nepřezkoumatelný. Členka senátu, JUDr. Hana Kadaňová, Ph.D., není v seznamu soudců zveřejněném na webových stránkách městského soudu, a proto se s největší pravděpodobností nejedná o soudkyni. Městský soud dále nedostatečným způsobem vyložil své úvahy, které jej vedly k rozhodnutí. Z toho pak plyne, že rozhodnutí není dostatečně přesvědčivě odůvodněno.

[7] Stěžovatel navrhl, aby NSS zrušil rozsudek městského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[8] Žalovaná uvedla, že předmětem řízení byla žaloba podle § 65 s. ř. s. Stěžovatel podal žalobu poté, co žalovaná vydala rozhodnutí. Žalovaná připomněla, že předmětem řízení u obecných soudů byl spor o zaplacení (tj. o peněžité plnění). Stěžovatel si plete vztahy ze spotřebitelských smluv a plnění ze spotřebitelských smluv. Žalovaná dále uvedla, že použití formuláře je zákonnou podmínkou pro zahájení správního řízení o žádosti žadatele o určení advokáta a s „*kladností*“ nebo „*záporností*“ následného rozhodnutí žalované nemá nic společného. Posuzuje se pouze, zda žadatel splnil všechny podmínky uvedené v § 18 a § 18c zákona o advokacii. Žadatel musí osvědčit (prokázat) odmítnutí alespoň dvěma advokáty způsobem, který nevzbuzuje pochybnosti o takovém odmítnutí (nemusí proto jít pouze o klasické formální „*potvrzení odmítnutí*“ ze strany advokáta připsaným, ale například i e-mailem, zprávou SMS apod.). Žalovaná doplnila, že soudkyně JUDr. Hana Kadaňová, Ph.D., působí u městského soudu a její jméno je dohledatelné v seznamu soudců.

pokračování

[9] Žalovaná navrhl, aby NSS kasační stížnost zamítl.

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] NSS uvádí, že stěžovatel v žalobě označil rozhodnutí žalované ze dne 24. 5. 2024 a uvedl, že s ním nesouhlasí a podává „žalobu pro nezákonnost“. Popsal, že podal stížnost, neboť mu žalovaná zmařila podat dovolání. K tomu dodal, že „dostal odpověď“ a „místo toho dostal rozhodnutí“. V žalobě jsou obsaženy rovněž výtky vůči rozhodnutí žalované. Z toho je zřejmé, že žalobu směřoval proti rozhodnutí žalované. Pokud žalovaná vydala rozhodnutí, nemohlo se již jednat o její případnou nečinnost.

[12] NSS k námitce stěžovatele poznamenává, že všechny přílohy, o kterých tvrdí, že je přiložil k žádosti, jsou součástí správního spisu. Žádná příloha se tedy u žalované neztratila. NSS také zdůrazňuje, že formulář žádosti stěžovatel vyplnil. To, proč žádosti stěžovatele žalovaná nevyhověla, podrobně a dostatečně vysvětlila již žalovaná a městský soud.

[13] Stěžovatel k žádosti přiložil e-mailovou komunikaci s advokátem Mgr. Pavlem Čulákem, z níž vyplývá, že advokát stěžovatele odmítl zastupovat. Na listinu obsahující vytištěnou e-mailovou komunikaci s uvedeným advokátem stěžovatel ručně připsal „od paní JUDr. K. mám SMS“ a připojil svůj podpis.

[14] Podle § 18 odst. 3 zákona o advokacii má žadatel o určení advokáta povinnost doložit, že se neúspěšně pokusil zajistit poskytnutí právních služeb minimálně u dvou oslovených advokátů. „Doložit“ v právním slova smyslu znamená „přiložit doklad, prokázat něco dokladem, dosvědčit, podepřít určitou skutečnost. Požaduje-li zákon o advokacii doložení skutečnosti, že advokát odmítl poskytnout právní službu, znamená to, že nestačí, pokud žadatel označí advokáta, který mu měl odmítnout poskytnutí konkrétní právní služby. Tvzení totiž nenabrazuje předložení důkazu o této skutečnosti.“ Doložit odmítnutí tak nelze pouhým prohlášením stěžovatele, že mu advokát odmítl poskytnout službu, neboť to odmítnutí nedokládá (srov. rozsudky NSS ze dne 29. 2. 2024, čj. 7 As 217/2023-28, bod 18, či ze dne 10. 4. 2024, čj. 7 As 194/2023-41, bod 14). Břemeno prokázání splnění podmínek pro vyhovění žádosti spočívá na žadateli (srov. např. rozsudky NSS ze dne 18. 8. 2015, čj. 2 As 99/2015-49, ze dne 25. 8. 2020, čj. 2 As 17/2019-49, body 15 a 16, ze dne 7. 9. 2021, čj. 9 As 121/2021-29, bod 14). Pokud stěžovatel neměl potvrzení o odmítnutí poskytnutí právní služby od oslovené advokátky, bylo na něm, aby buď předložil jiný důkaz o tom, že ho advokátka odmítla, nebo aby tvrdil a doložil mimořádné okolnosti, pro které nemohla dodat žádný důkaz o odmítnutí poskytnutí právní služby (rozsudek NSS ze dne 25. 8. 2020, čj. 2 As 17/2019-49, bod 17). Není přitom nutné předložit formální potvrzení, postačí pouze neformální vyjádření, např. zamítavá odpověď e-mailem, nereagování na e-mail s poptávkou právní služby, svědectví třetí osoby apod. (srov. rozsudek NSS ze dne 10. 4. 2024, čj. 7 As 194/2023-41, bod 14).

[15] Bylo tedy na stěžovateli, aby dostatečně prokazatelným způsobem doložil, že označená advokátka mu odmítla poskytnout právní služby. To se stěžovateli v tomto konkrétním případě nepodařilo. NSS nadto podotýká, že § 55a odst. 1 zákona o advokacii výslovně vylučuje, aby žalovaná poskytla žadateli pomoc s odstraněním vad podání, neboť zákon vylučuje aplikaci § 37 odst. 3 a § 45 odst. 2 správního řádu.

[16] NSS k tvrzenému spotřebitelskému sporu uvádí, že se jedná o argumentaci, kterou stěžovatel poprvé použil až v řízení o kasační stížnosti, a proto je nepřijatelná (srov. § 104 odst. 4 s. ř. s.).

[17] K námitce o soudkyni JUDr. Haně Kadaňové, Ph.D., NSS uvádí, že se jedná o soudkyni, která je zařazena na správní úsek městského soudu a v seznamech soudců městského soudu je dohledatelná, např. podle příjmení, v rozšířeném hledání i podle jména a příjmení.

[18] Stěžovatel uplatnil námitku zmatečnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Svou námitku však nijak nekonkretizoval. NSS proto pouze stručně konstatuje, že napadený rozsudek není zatížen vadou zmatečnosti a městský soud své úvahy náležitě vysvětlil. K otázce nepřezkoumatelnosti viz např. rozsudky NSS ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 8. 4. 2004, čj. 4 Azs 27/2004-74, a ze dne 4. 12. 2003, čj. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS).

[19] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[20] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalované nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec její běžné činnosti.

[21] Městský soud stěžovateli ustanovil advokátku. Tato advokátka podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zastupuje stěžovatele i v řízení o kasační stížnosti. Její odměnu a hotové výdaje podle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí stát. Zástupkyni NSS přiznal odměnu za dva úkony právní služby (porada s klientem přesahující jednu hodinu a podání kasační stížnosti) a dále paušální náhradu hotových výdajů advokáta ve výši 450 Kč za jeden úkon právní služby v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. c) a d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), celkem tedy 10 140 Kč.

[22] Městský soud usnesením ze dne 1. 11. 2024, čj. 6 A 54/2024-35, stěžovatele osvobodil od soudních poplatků v rozsahu 90 %. Státu tedy vzniklo podle § 60 odst. 4 s. ř. s. vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu 10 % nákladů, které za něj platí na odměně a náhradě hotových výdajů stěžovateli ustanovené zástupkyni (advokátce), tj. na náhradu částky 1 014 Kč. Proto NSS uložil stěžovateli, aby tuto částku státu zaplatil.

[23] Tuto částku lze zaplatit:

- v hotovosti na pokladně NSS nebo
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **19-46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1100420225**.

pokračování

[24] V případě včasného nezaplacení náhrady nákladů řízení státu bude tuto pohledávku vymáhat celní úřad (§ 60 odst. 9 věta druhá s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 21. listopadu 2025

Ondřej Mrákota
předseda senátu